

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

2. De Pœnitentia prout est Satisfactio. Ubi de Remissionibus seu
Indulgentiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

Chapeville in *traff. brevi*, quem refert ex Laym. n. 10. uterque cum alijs.

16 Dico 7. Sigillum Confessionis ita strictè obligat, ut nullo prorsus casu licitum sit revelare peccatum dependenter à Confessione cognitum, nisi ipse pœnitens dederit facultatem. Ita unanimis Theologorum contra Altiſſidorenſem ſententia, & communis Eccleſiæ ſenſus, atque perpetua traditio Ratio, quia, ſi vel unico in caſu humana poteſtas in obligatione Sigilli Sacramentalis diſpenſare poſſet, abſterri ab integritate & uſu Sacramenti Pœnitentiæ, tantopere relapſis poſt baptiſmum neceſſarij, homines poſſent, atque illud redderetur magis oneroſum, quàm Chriſtus inſtituit. Ut adeò nec liceat revelare aliquid ad evitandam proximi necem, vel ad ipſius etiam Reipublicæ, aut totius Mundi extremum malum declinandū, vel ad quodcunque bonum cuiſcunque procurandum, licet accederet conſenſus Sedis Apoſtolicæ. Dixi tamen, *nifi ipſe pœnitens dederit facultatem*; cum enim obligatio Sigilli principaliter introducta ſit in favorem pœnitentis, in poteſtate ipſius eſt, illam remittere; neque pro caſu hujus licentiæ, quæ tamen debet eſſe liberrima, pœnitenti penitus voluntaria, formalis, & expreſſa, nec dolo nec metu extorta, ac inſuper ſemel data ad libitum revocabilis, Sacramentum hoc nulli redditur oneroſum vel exoſum.

17 Quæres, an violatio Sigilli ob parvitatem materiæ revelatæ non poſſit excuſari à peccato mortali? R. 1. quatenus adverſatur virtuti Religionis, & Sacrilegium eſt, quale eſt ſemper, nunquam excuſatur ratione parvitatis materiæ à peccato gravi, imò graviffimo: *ratione parvitatis materiæ*, inquam; nam *ex imperfectione actus*, ſcilicet ob defectum adverſitatis, deliberationis &c. veniale, imò & nullo peccatum involvere poſſet. R. 2. quatenus verò adverſatur Juſtitie vel Charitati, non repugnat, talem revelationem ex parvitate materiæ fieri veniale tantum peccatum; cum revelatio levis peccati in leve tantum pœnitentis nocumentum cedere poſſit. Vid. P. Stoz in *tribus. Pœnit. lib. 2.*

§. 2.

De Pœnitentiâ, ut eſt Satisfactio. Ubi etiam de Remiſſionibus, ſeu Indulgentiis.

18 Sciendum 1. Pœnitentiâ, prout eſt Satisfactio pro pœna temporali, ex dimiſſis quoad culpam peccatis reſidua, vel eſſe Sacramentalem, & partem integram Sacramenti, de qua hic potiſſimum agimus, vel eſſe non Sacramentalem, ſed ſponte ſuſceptam à pœnitente: in priori acceptione eſt opus bonum pœnale à Confefſario impoſitum pœnitenti in pœnæ temporalis compenſationem, ut ſatisfiat aliquo modo Juſtitie Divinæ; nam ex Fide & Trident. ſ. 14. c. 8. conſtat, non ſemper, imò ordinariè non ſimul omnem pœnam temporalem remitti cum culpa, præſertim mortali, per Sacramentalem Abſolutionem dimiſſâ. In poſteriori acceptione eſt opus pœ-

nale externum voluntariè aſſumptum ad vindicanda peccata, & ad placandam Divinam offenſam. Pœnitentiâ hæc dividitur in Privatam & Publicam: *Privata* eſt, quæ vel à Confefſario poſt Confefſionem injungitur privatim peragenda, vel à Pœnitente ſponte ſuſcipitur, ac privatim & in occulto peragitur. *Publica*, quæ imponitur, & peragitur publice, pro peccatis manifeſtis; quia *manifeſta peccata non ſunt occulta correptione purganda. c. 1. h. t.* Talis ferè pro foro externo & à Superiore Eccleſiaſtico injungi poteſt; à Confefſario autem ſolum cum licentia pœnitentis, & cum debita cautela, ne inde violetur ſigillum Confefſionis; licet Confefſarius poſſit, & ſubinde debeat, obligare peccatorem publicum, ut etiam publice emendatum ſe oſtendat, ac ſcandalum tollat, negatâ etiam, ſi aliàs id ſperare nequeat, interim Abſolutione. *Publica* ſubdividitur in Solennem & non-Solennem. *Publica ſolennis*, quæ hodie in deſuetudinem abiit, olim imponebatur cum certis ſolennitatibus, quæ referuntur *can. 63. 64. ſeqq. d. 50.* nonniſi propter graviffima ſcelera toti comunità ſcandalosa & pernicioſa, atque à ſolo Epifcopo, vel ejus mandato, non tamen Clericis, niſi depoſitis ſine ſpe reſtitutionis, & quidem initio Quadrageſimæ, ubi ſe Rei præſentare debebant in habitu pœnitentium, & ad exemplum expulſionis Adæ ex Paradifo, expellebantur templo, ac feriâ; in Cœna Domini recipiebantur. Et hi ſolenniter pœnitentes fiebant infames, non quidem ratione pœnitentiæ, ſed ratione promulgati criminis. *Publica non-ſolennis* eſt, quæ quidem publice peragenda injungitur ac in facie Eccleſiæ, at ſine prædictis ſolennitatibus, v. g. ſi alicui à Superiore injungitur peregrinatio cum pera & baculo benediſtis, & de hac loquitur *c. 1. cit.*

Sc. 2. per Remiſſiones hic intelligi relaxatio-
nes pœnarum temporalium, ſpecialiter ab Eccleſia conceſſas, ne per opera pœnitentiæ extingui debeant poſt peccata, quoad reatum culpæ & pœnæ æternæ jam dimiſſa per Abſolutionem Sacramentalem vel per Contriti-
onem perfectam, reſiduæ adhuc pœnæ temporales, aliàs vel in hac vita vel in Purgatorio ſolvendæ & ſuſtinentæ. Et hæ relaxationes ferè ſunt *Indulgentiæ*, uti vocamus, per quas Eccleſia per applicationem Satisfactionum Chriſti & Sanctorum remittit diſtas pœnas temporales, quæ aliàs delendæ forent per pœnitentiâ, quam Antiqui *Canones Pœnitentiales*, ut appellantur, & habentur in fine Decreti Gratiani, pro ſingulis ferè gravioribus peccatis taxârunt, & antequam refrigeſceret charitas, à fidelibus magnò zelo aſſumebatur, vel etiam à Superioribus infligebatur: ſucceſſu autem temporis, cum tepor invaleſceret, *Indulgentiæ* prædictæ, licet ſemper fuerint in Eccleſia, quamvis rariores, frequentari magis & magis cœperunt, uti hodie videmus. *Indulgentiæ* autem ex *Extrav. 2. h. t. int. com.* ſic definiuntur: ſunt remiſſio pœnæ temporalis pro peccatis actualibus debite ex Theſauro Eccleſiæ deſumpta. Adeoque per Indulgentias non remittitur

tetur ullum peccatum quoad reatum culpæ, sed solum post dimissam culpam quoad reatum pœnæ temporalis, alias sustinendæ in Purgatorio alterius vitæ, vel delendæ in hac vita per opera Pœnitentiæ & satisfactoria, aut per ærumnas patienter toleratas. *Thesaurus Ecclesiæ*, ex quo desumuntur Indulgentiæ, & quidè inexhaustus, sunt præcipuè passiones & satisfactiones, seu opera satisfactoria infiniti valoris, ipsius Christi, deinde B. Virginis & aliorum Sanctorum, quibus ipsi non indiguerunt ad satisfaciendum pro pœna temporali, ac proinde remanserunt in thesauro & dispositione Ecclesiæ. Ab istis Indulgentiis impugnandis originem sumpsit schisma, apostasia, & hæresis perniciosissima Martini Lutheri, in fausto fidei ac in Germaniæ perniciem nati, qui, ut ipsemet postea falsus est, impugnare Indulgentias cepit ignarus, quid verè & propriè essent. Ne id pluribus tum in hac tum in aliis materiis contingat, ut disputent de rebus Fidei, quas non satis intelligunt, suaferim, præsertim iis, quos propter viciniam cum Hæreticis agere vel necesse est, vel facile contingit, ut legant, ac attentius nonnunquam volvant librum aliquem Controversiarum, fortè meum *Cursum Theologiæ Polemicæ*, ubi succinctè & facili stylò pertractatam invenient omnem materiam cum modernis Hæreticis controversam.

20 Sc. 3. Indulgentias dividi i. in Plenarias seu Totales, & in non-Plenarias seu Partiales. *Plenaria Indulgentia* tollit omnem pœnam in hac vel altera vita exsolvendam. *Non-Plenaria* partem duntaxat pœnæ: si remittat tertiam v. g. vel quartam pœnæ partem, est *Indeterminata*; cum pœna debita in diversis subiectis sit inæqualis: si verò ad certi temporis pœnam remittendam conceditur, v. g. 20. 40. dierum, unius anni, vel 7. 10. 100. annorum, est *Determinata*: si sit 7. annorum Indulgentia, vocatur *Septenna*, per quam nimirum remittitur pœna, quæ alias per jejunium 7. annis continuatum, & secundum Canones Pœnitentiales antiquos inunctum, deleri potuisset: si respicit 40. dies, appellatur vel *Quadragesima*, quæ est Indulgentia, quæ deletur pœnæ tantum, quantum per jejunium 40. dierum juxta præfatos Canones impositum, fuisset deletum: vel *Carena*, qua exsolvitur tantum pœnæ, quantum per jejunium in solo pane & aqua 40. diebus continuatum juxta dictos Canones fuisset exsolutum. Siquidem sensus concessionis Indulgentiarum determinatarum non est, quasi per eos extinguatur intra illud tempus pœna illa, quæ in Purgatorio per hoc tempus extinguetur, sed iste, quòd tanta pœna deleatur per hujusmodi Indulgentias, quanta fuisset deleta per opera pœnitentiæ secundum Canones Pœnitentiales per illud tempus peracta: quæ pœna cum longè amplior per hujusmodi opera pœnitentiæ, v. g. jejunium 7. annis continuatum, deleatur, quàm in Purgatorio per idem 7. annorum spatium deleretur, cum opera viatoris in gratia constituti sint Deo longè graviora, quàm existentis in Purgatorio jam extra statum viæ; ideo apparet, quàm efficaces sint Indulgentiæ, hominibus utiles, quo

in pretio habendæ, & quanta sedulitate habendæ. 2. in *Reales, Locales, & Personales* prout nempe vel certis rebus, v. g. numismatis, privilegiis &c. vel certis locis, v. g. templis, vel certis personis conceduntur. 3. in *Indulgentias pro vivis*, respectu quorum habent rationem absolutionis, & *pro defunctis*, respectu quorum habent rationem solutionis tantum & suffragii; cum Ecclesia in animas defunctorum non habeat jurisdictionem, quam supponit *absolutio*.

Sc. 4. Speciem Indulgentiæ *Plenariæ* esse *Jubilæum*, quod præter plenariam seu plenissimam pœnæ pro peccatis adhuc debitæ remissionem continet adhuc alias quoque gratias, videlicet 1. facultatem eligendi Concessionem quemcumque ex approbatis ab Episcopo, 2. potestatem talis electi Concessionem ab omnibus peccatis, Censuris, & casibus, alias Episcopo, vel etiam Summo Pontifici reservatis: excipiunt tamen aliqui excommunicatum ab homine, seu à Judice excommunicatum (suspensum vel interdictum) publicè & nominatim denuntiatum, item casus in Bulla Censuræ reservatos: Palao tamen & alij probabiliter tenent, etiam hos excommunicatos, & a casibus Bullæ Censuræ, vi Jubilæi, si in eo specialiter non excipiantur, absolvi posse. In presenti Jubilæo, quod perendie, nimirum 27. Julii 1721. apud nos Ingolstadt inchoabitur, expressè data est potestas absolvendis a casibus Bullæ Censuræ. 3. Licentiam eidem Concessorio datam omnia vota, etiam jurata, commutandi in alia opera bona valoris aliquantò minoris; licet excipi soleant vota alias reservata, uti ingrediendæ Religionis, Castitatis perpetuæ, & subinde etiam (non tamen in proximè inchoando) vota triplicis Peregrinationis, Romanæ, Jerosolymitanæ, & Compostellanæ, item per se censentur excepta vota, quorum commutatio cederet in præjudicium tertij. Hujusmodi Jubilæum concedi à Pontifice solet Romam peregrinantibus in anno Simplicij, ut vocatur, qui olim fuit tantum centesimus, postea verò quinquagesimus. *Extrav. 1. §. 2. b. t. int. com.* hodie autem ex dispositione Pauli II. & Sixti IV. semper solet esse vigesimus quintus. *Extrav. 4. eod.* Finito hoc anno etiam extra Urbem & per reliquum Orbem Christianum solet ex indulgentia Pontificis idem Jubilæum concedi, & ab Episcopis promulgari, qui ad obtinendas ejus gratias certum tempus, unius vel plurium mensium, & apud nos ferè tantum duarum hebdomadarum, intra quas præscripta opera fieri debent, designant. Præter istud Jubilæum ordinarium confluxerunt Pontifices tam in Urbe, quàm extra illam, alia quoque extraordinaria concedere ob graves & publicas causas, v. g. ad cedendum ob graves & publicas causas, ad averendum periculum à Turcis vel alijs infidelibus imminens &c. Ordinariè autem statim post suum ad Pontificatum evectionem singuli soles concedere, uti præfens clementissimè concessit Innocentius XIII. nuper ad Cathedralam S. Petri evectus.

22. Dico 1. Per se & regulariter tenetur Confessarius semper injungere confitenti aliquam pœnitentiam. 2. eamque proportionatam non tantum gravitati & multitudini peccatorum, verum etiam statui, viribus, & dispositioni pœnitentis. 3. injunctam verò tenetur acceptare pœnitens, si ea rationabilis sit, & ipse velit absolvi. 4. nec acceptatam sine nova Confessione alius Confessarius ab eo, qui injunxit, distinctus commutare potest. Pars 1. & 2. traditur à Trident. s. 14. c. 8. de Pœnitentia præcipiente, ut Sacerdotes Domini, quantum Spiritus, & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum, & pœnitentiam facultate, salubres & convenientes pœnitentias injungant &c. Habeant præ oculis, ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad novæ vitæ custodiam, sed etiam in præteritorum peccatorum vindictam & castigationem. Ratio, quia Confessarius agit personam Medici & Judicis: ut Medicus, debet injungere pœnitentiam, quæ per modum medicinæ sit salutaris pœnitenti, attenta ejus facultate & statu ad præservandum à lapsu, ut Juxta debet vindicare priora delicta per opera pœnalia delictis proportionata; siquidem per pœnitentiam intelliguntur quælibet opera bona, cum quodlibet habeat adjunctam aliquam molestiam, sui victoriam. & sic aliquam pœnalitatem ac vim satisfactoriam. Revocantur communiter ad tria genera, Orationis, ut sunt preces, auditio Missæ, concionis, vespærum, frequentatio Confessionis & Communionis, meditatio Passionis Christi, quatuor Novissimorum &c. aliæque opera spiritualia tum interna, tum externa, ut lectio spiritualis libelli &c. Jejunij, quo nomine veniunt etiam flagellationes, cilicia, aliæque carnis macerationes: & Eleemosynæ, quod spectant alia quoque opera misericordiæ, spiritualia & corporalia, pro vivis, ac defunctis obeunda. Et licet possint injungi opera etiam aliunde jam debita ex præcepto, voto &c. ordinariè tamen non expedit talia imponere, nec censentur imposita, nisi Confessarius exprimat. Dixi autem, per se & regulariter; nam licet omittit pœnitentiam Confessarius 1. si moribundum jam sensibus destitutum absolvit: si tamen adhuc sui esset compos, deberet levem injungere, v. g. ut ore vel corde dicat, fiat voluntas tua, vel ut pronuntiet nomen JESU & MARIE, vel ut suos dolores offerat Deo. 2. si pœnitens post jam injunctam pœnitentiam & datam Absolutionem se iterum acculat de novo aliquo peccato prius omisso, ut solent scrupulosi. 3. si probabiliter existimat, pœnitentem jam aliter satisfecisse per vehementem Contritionem aut opera pœnitentiæ ultrò suscepta: sed hoc casu non debet aliquis sibi facile fidere, ne facile decipiatur. Pariter licet mitigat, & pœnitentiam gravitati ac multitudini peccatorum non respondentem injungit 1. si pœnitens sit infirmus, senex, pauper, qui duro labore sustentari debet. 2. si det signa valde magni doloris & Contritionis, aut si alias multum sit deditus virtutum ac pœnitentiæ actibus sponte suscipiendis. 3.

si paulò antè lucratus sit Indulgentias, vel statim lucraturus credatur, vel si ei injungatur, ut studeat illas lucrari. 4. si Confessarius prævideat, à pœnitente majorem pœnitentiam non implendam, vel timeat, ne per gravio-rem absterreatur à frequentiori Confessione, quæ tamen ipsi valde utilis esset futura; præstat enim tales infirmos cum levi pœnitentia ducere ad Purgatorium, quàm cum magna, quam non peragunt, vel quâ absterrentur à salutari hoc Sacramento, ad Infernum. 5. si Confessarius formulæ Absolutionis subjungat hæc verba: quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum &c. quia valde probabile est, vi horum verborum opera subsequenter (quousque necessarium, vel ob conservatum gratiæ statum possibile fuerit) ad rationem pœnitentiæ Sacramentalis elevari, & singularem acquirere vim ex opere operato satisfaciendi pro peccatis confessis, ut ex plurimis Auctoribus probat P. Stoz lib. 2. q. 3. à n. 15. Nihilominus tamen studeant Confessarii, ut ipsi, quibus mortalia confessis mitigant pœnitentias, injungant Medicinales, v. g. breves quidem, sed quotidianas preces ad certum tempus, crebriores Confessiones, lectiones librorum spiritualium, auditiones Concionum, devotationes certarum domuum, & occasionum, aliquas Eleemosynas &c. Pars 3. claret, quia alias, si pœnitens non tenetur acceptare pœnitentiam, potestas eam injungendi in Confessario esset frustranea: grave tamen peccatum non committeret recusando, vel postea non implendo, si pœnitentia injuncta foret levis, vel magna quidem, at propter mera venialia, aut sub levi tantum peccato injuncta. Nec facile dimittat Confessarius pœnitentem, qui gravio-rem, licet rationabilem & delictis proportionatam, pœnitentiam recusat, paratus sine absolutione discedere, modò velit aliquam acceptare. Pars 4. inde inferitur, quòd commutatio pœnitentiæ sit actus Judicialis, qui supponit causæ cognitionem; imò, quia & jurisdictionem requirit, ab ipso pœnitente nunquam commutari pœnitentia potest etiam in opus manifestè melius. Prior autem Confessarius, qui injunxit, sine nova Confessione permittitur commutare, modò confusam saltem priorum peccatorum notitiam habeat; cum commutatio referatur ad prius judicium Sacramentale.

Dico 2. Indulgentias concedere quascunque, etiam pro defunctis, ex plenitudine potestatis potest Summus Pontifex. 2. Modò habeat justam & rationabilem causam. 3. Inferiores autem Prælati nequeunt, nisi ex privilegio, vel consuetudine, hanc potestatem legitime obtinuerint. 4. Sic Legatis Apostolicæ Sedis in litteris suæ Legationis, & quidem communiter ad 100. dies, ista potestas concedi solet: sic ex privilegio vel consuetudine eadem competit Cardinalibus itidem ad 100. dies, ut docet Gobat & La Croix to. 6. n. 1321. Sic Episcopis (non autem Capitulo Cathedrali, Sede vacante, nec Vicario Generali, aut

Ddd 3

Præ-

Prælati alijs inferioribus, ut habet communis) in suis diocesis, & Archi-Episcopis in suis proprijs, sed tantum in Dedicatione Ecclesiæ Indulgentias unius anni, & in Dedicationis Anniversario Indulgentias 40. dierum, cum restrictione ad vivos tantum, de Jure communi dare permittitur c. 14. c. 15. b. 4. Sic quoque ex speciali privilegio obtinent quandoque Superiores Regularium potestatem concedendi Indulgentias pro suis subditis tempore Visitationis. Pars 1. sumitur tum ex Matthæi c. 16. v. 19. ubi Christus ad Vicarium suum dixit: *tibi dabo claves Regni cælorum, quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis*, tum ex Extrav. Unigenitus 2. b. t. int. Comm. Addidi, etiam pro defunctis, at non per modum Absolutionis, uti pro vivis, sed per modum suffragij, h. e. satisfactiones Christi exhibendo Divinæ Majestati quasi solutionem pretij, adjunctis precibus, ut eas pro debito pœnæ, à defunctis adhuc sustinendæ, misericorditer acceptare, & pœnam remittere dignetur; cum Papa, utpote cui tantum data est potestas solvendi & ligandi super terram, in defunctos jurisdictionem, & sic potestatem absolvendi à pœnis non habeat. Atque hinc aliqui putant, Indulgentias pro defunctis concessas non habere effectum certum ac infallibilem: sed infallibilem affirmant plures & verius cum S. Thoma, id desumens ex Bulla Leonis X. ad Cajetanum, in qua æqualiter & absolute videtur promitti liberatio à pœnis tam defunctorum quam vivorum. Pars 2. colligitur ex cit. Extrav. & ex hac ratione; quia Papa non est Dominus, sed solum dispensator Thesauri Ecclesiæ & Satisfactionum Christi: merus autem dispensator non solum illicitè, sed etiam invalide, disponit de rebus sui Domini sine justa causa; qua deficiente prodigeret, non dispensaret thesaurum: sed prodigere non censetur esse concessum. Pars 3. & 4. videntur jam satis roboratæ ex dictis.

24. Oppones 1. si requiritur jurisdictio ad concessionem Indulgentiarum pro vivis, tunc Papa non est capax Indulgentiarum; quia in se ipsum non potest exercere actum jurisdictionis: sed hoc videtur inconveniens, ut Papa sit deterioris conditionis, quam fideles subditi. 2. si Papa potestatem habet concedendi Indulgentias etiam pro defunctis, tyrannus est, si per Indulgentias passim concessas non evacuet totum Purgatorium, & animas, si possit, non liberet statim à tam gravibus pœnis: sed hoc Sedi Apostolicæ non convenit. 3. dispensatio in lege jejuniij, absolutio ab excommunicatione, ac similibus pœnarum remissiones valent, licet concedantur sine justa causa; ergo & largitio Indulgentiarum sine justa causa. 4. multa prohibentur, quæ tamen facta tenent, ac roboris obtinent heremitatem. c. 16. de Regular. ergo & concessio Indulgentiarum, licet fieri sine causa prohibeatur, facta tamen tenebit. 5. nunquam potest deesse justa causa, cum utiq; sufficiens causa sit hominem liberari à pœna, aliàs in Purgatorio sustinenda, quæ est gravissima: ergo ex defectu causæ nunquam

potest invalida esse concessio Indulgentiarum. R. ad 1. Requiritur quidem jurisdictio, ac contentiosa, sed voluntaria, quæ non exigit discretionem personarum, sed in seipsum exerceri potest. Ad 2. *N. Ma.* quia non semper adest causa sufficiens, ut Papa applicet Thesaurum Ecclesiæ pro defunctis. Ad 3. *N. Com.* & parit. illæ dispensationes, abolutiones, & remissiones procedunt ab ijs, qui agunt quod in re sua, & suæ liberæ dispositioni relicta: a Papa concedendo Indulgentias non agit quod in re sua & dominus, sed ut dispensator rei alienæ. Ad 4. *dist. Ant.* tenent facta ab eo, qui liberam habet potestatem disponendi, & aliunde non sunt irritata. C. Ant. ab eo, qui liberam potestatem agendi desitutus est, uti est nec administrator rei alienæ. *N. Ant. & Com.* Ad 5. Si sufficeret talis causa finalis generalis, & à fine non distincta, quodlibet peccatum statim remitti, & quodlibet votum vel iramentum statim dispensari ac relaxari absque causa & c. posset; quod tamen est contra communem sensum non modò Doctorum, sed etiam Fidelium. Requiritur itaque etiam ad Indulgentias concedendas causa à fine & causa illa finali generali distincta, cujusmodi censentur esse exaltatio Ecclesiæ, conversio infidelium, hæresum extirpatio, Fidei propagatio, Principum Christianorum concordia, reformatio vitæ, morum emendatio & c. obtinenda per preces & pia opera, ad lucrandas Indulgentias præscribi solita, item excitatio ad studium devotionis, ad faciendas eleemosynas, ad redimendos captivos, promovendum Dei Sanctorumque cultum, remuneratio oblatorum & meritum in Ecclesiâ & c. quæ de causa Religiosis multæ Indulgentiæ conceduntur. Pro coronide observa ex regula *Cellar. 53.* Pontificem nolle alicui Ecclesiæ, vel loco, Indulgentias largiri, in quo prius jam aliæ habentur, nisi exprimat. Unde, si quis petat novas Indulgentias pro sua Ecclesiâ, in qua jam aliæ sunt antecederet concessas, opus est, ut in sua petitione exprimat veteres.

Dico 3. Durante Jubilæo Anni Sancti suspenduntur per illum annum omnes Indulgentiæ plenariæ (non tamen Partiales) extra Urbem alijs locis, rebus, & personis concessæ. Extrav. 4. b. t. int. comm. nempe ut celebratio & affluxus Fidelium sit major in Urbem, seu Romæ. Excipiuntur tamen, & pro suspensionem habentur Indulgentiæ plenariæ pro articulo mortis, vel in Bulla Cruciatæ, vel directè pro defunctis concessæ. Gobat in *trati. de Jubilæo*, qui Auctor, uti & Gregor. de Valentia to. 2. d. 7. q. 20. præ cæteris in materia Indulgentiarum rectè consuluntur. An verò etiam illæ, quæ pro vivis quoque, & non directè & unice pro defunctis dantur, quales sunt, quæ proponuntur in Communionem Generali singulis mensibus in templis Societatis JESU, suspensæ sint, nec ne, dubitatur, & in ultimo Jubilæo anni 1700. diu diffidebant Collegia ipsius Societatis, dum aliquæ illas promulgabant, aliæ non donec interrogatum Papam etiam has esse suspensas declarasse fama attulerit. Similium

declarationem suspensionis harum Indulgentiarum Menstruarum mandat Clementis X. per hujus Vicarium Generalem Cardinalem Carpinum pro anno Sancto 1675. factam esse, meminit Gobat in *Appendice ad cap. 48. de Jubileo*. Idem asserit Viva apud La Croix n. 1401. Excipiuntur quoque Indulgentiæ S. Domini Lauretaniæ. La Croix n. 1401. cit. Ecclesiæ B. V. in Eremo, seu Einsidensi concessæ, ut docet Gobat, & Ecclesiæ S. Jacobi Compostellæ, ut habet Palao, nec non ædi Sacre Portiuncule dictæ Assisi, licet eadem Indulgentiæ Portiuncule per reliquum Orbem extra Assisium suspendantur. Viva de Jubil. & La Croix loc. cit.

TITULUS XXXIX.

De Sententia Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti.

ADDo verba, Suspensionis, & Interdicti; licet enim in Rubrica Decretalium Gregorii IX. non reperiantur, reperiuntur tamen in *Sexto & Clementinis*. Adeoque tractatur hoc loco de pœnis Medicinalibus pro foro utroque, seu de *Censuris*, & rectè, quia in præcedentibus Titulis jam actum est de pœnis in genere, ac in specie de *Vindictivis* fori externi, atque de *Pœnitentijs*, tanquam pœnis fori duntaxat internum spectantibus. *Censuræ* appellantur à *Censuris* Romanis, quorum officium erat mores & errores civium censere aut castigare. De his prius in genere, ac postmodum de singulis in specie, nimirum de *Excommunicatione*, *Suspensione*, & *Interdicto* agemus, subjuncturi ali- quid de *Cessatione à Divinis*.

SUMMARIUM.

1. Ingressus ad præsentem materiam.
2. 3. Quid & quotuplex sit Censura.
4. 5. 6. 7. à quo & contra quos ferri possit.
8. Propter quale delictum.
9. Quo modo sit ferenda.
10. 11. 12. Quando ab ea excuset ignorantia, dubium, metus, & appellatio.
13. Tollitur per Absolutionem, & qua ratione.
14. Quinam possint ab illa absolvere.
15. Bulla Cœne recitatur.
16. Præstat quoque Censuras juris referre.
17. Catalogus Excommunicationum *Bulle Cœne*.
18. Et reservatarum in Corpore juris.
19. Item non reservatarum.
20. Quid circa illas notandum.
21. Catalogus Suspensionum juris.
22. Catalogus Interdictorum juris.
23. Quid sit Excommunicatio, & Anathema.
24. Quid Major, quid Minor.
25. Quinam Excommunicati Tolerati, quinam Vitandi.
26. 27. Explicatur Excommunicatio Canonis: si quis suadente &c. de percussione Clerici &c.
28. Excommunicatio Major, à quo, in quos, qua de causa &c. ferri possit.
29. Quibus bonis privet non-toleratos.
30. An etiam iisdem privet toleratos.

31. Quæ communicatio fidelibus sit prohibita.
32. Et quæ permissa cum excommunicatis non-toleratis.
33. An libere communicare possint cum toleratis. Et quid agendum, si non toleratus sit præsens, ubi celebratur Missa.
34. Excommunicatio Minor quando incuratur.
35. Quem habeat effectum, seu quibus bonis privet.
36. 37. Excommunicatio Canonis quando contrahatur.
38. Quis ab ea possit absolvere.
39. 40. Sensus quid sit, & quotuplex.
41. A quo, & quo modo infligenda, quomodo impediatur.
42. Quinam suspendi possint.
43. Quod peccatum, & quæ pœne contrahantur a violentibus illam.
44. Quis ab ea absolventi potestatem habeat.
45. 46. Interdictum quid sit, & quotuplex.
47. A quo &c. ferri valeat.
48. Contra quos. Et quinam eo involvantur.
49. Et ob quam causam.
50. Quibus bonis privet Interdictum.
51. Quando illis privet.
52. Quale peccatum, & quam pœnam incurrant violentes.
53. A quo tollatur tam Locale quàm Personale.
54. Cessatio à Divinis quid. Quis ejus effectus &c.

S. I.

De Censuris in genere.

SCiendum 1. Censuram Ecclesiasticam in genere, ac propriè acceptam, in hunc sensum definiri communiter: est pœna spiritualis, & medicinalis, per quam homini baptizato, delinquenti & contumaci, per potestatem Ecclesiasticam auferatur usus quorundam bonorum spiritualium. Suarez de Censur. d. 1. sect. 1. n. 5. Laym. l. 1. tr. 5. p. 1. c. 1. sumiturque ex verbis Christi Mat. 18. ubi Christus contumaciter Ecclesiæ non parentem vult haberi sicut Ethnicum & Publicanum. Notentur verba, spiritualis, & medicinalis: prius, quia ad solam pertinet animam, quam privat certis quibusdam bonis, eorūque usu tam activo, quàm passivo, ut est participatio communium Ecclesiæ suffragiorum, ministratio, & participatio Sacramentorum &c. quare exilium, carcer, & aliæ pœnæ temporales, uti & privatio beneficiorum, nisi adjunctam habeat suspensionem, Censuræ non sunt: posterius, quia eo tendit, ut delinquens emendetur & contumaciam ponat, à qua quamprimum desistat, & à delicto cessat, cessare quoque debet Censura absolutione impetratâ, per c. 3. de Offic. Ord. c. 1. h. t. in 6. Unde depositio & degradatio, licet sint pœnæ spirituales, tamen censuræ non sunt, uti nec irregularitas; quia non medicinales, sed vindictivæ sunt pœnæ, de se perpetuæ, ac infligi possunt propter peccatum merè præteritū, imò etiam jam emendatū. Dixi quoque, auferatur usus quorundam bonorum spiritualium, nimirum quæ sunt communia fidelibus & publica, vel externa, quorum videlicet administratio & applicatio est penes Ecclesiam, uti sunt Ecclesiæ suffragia, Indulgentiæ, jurisdictio Ecclesiastica, Sacrificia, Beneficia & Officia